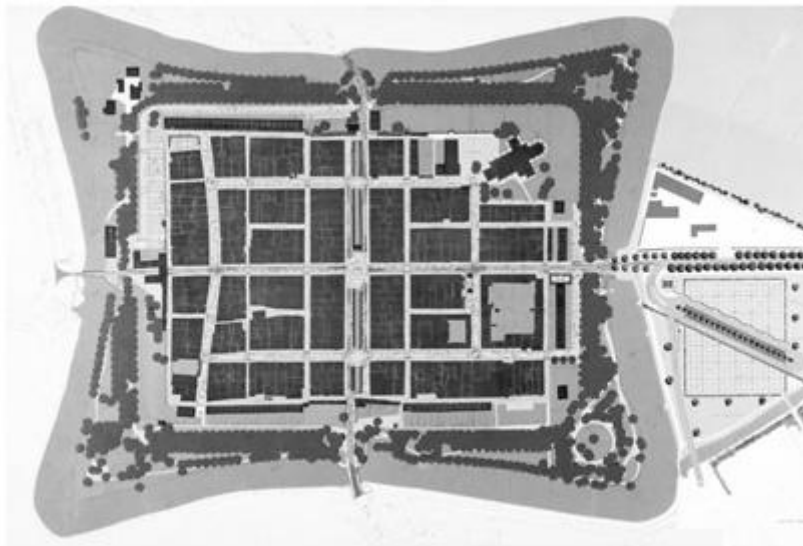

de tijd ontwikkelt zijn eigen beeld

3 maart, 2011 | door Martin Liebrechts

Het zijn de vakanties, die je bewuster wijzen op wat een 'duurzame' omgeving is. Juist die plekken bezoek je, waar de aanblik en de context je kunnen laten genieten. En natuurlijk is er altijd een onderstroom van nostalgie en romantiek. Maar daar is slechts sprake van een kort moment.

Recent bezocht ik de noordkant van de Veluwe en vertoefde op een landgoed in een boerderij van bijna honderd jaar oud. De omringende omgeving deed de tijd stilstaan. De natuur en tijd doen gewoon hun werk en geven ons de schoonheid cadeau. Dat is wel een aardiger verwijzing voor de bestaande stad, waar juist de jas van het verleden met kleine aanzetten voor de toekomst ons een prettig gevoel geven. Vanuit dat oogpunt is het aan te bevelen meer oog te hebben voor het verleden dat ons omringt als geheugen en verwijzing.

Hetzelfde verblijf bracht me opnieuw naar Elburg, dat eind veertiende eeuw als vernieuwende stad is opgebouwd op basis van een orthogonaal stratenpatroon. Een structuur die ook de Romeinen gebruikten voor hun steden en tweeduizend jaar later werd overgenomen door de Amerikanen. Nog steeds is Elburg een lieflijk stadje. Het rechthoekige stratenpatroon doet hier geen afbreuk aan, omdat op perceelniveau de tijd en individualiteit het karakter en de eigenheid bepalen. De ogenschijnlijk mathematische ordeningsstructuur is opgelost in de individualiteit en de tijd. De toekomstige stad van Nederland, met zijn overwegend rijtjeshuizen, zal ook geleidelijk dit beeld gaan vertonen. Dus in 2050 zal de structuur nog bestaan, maar het beeld zal zijn eigenheid gekregen hebben. Zo zal de tijd zijn sporen nalaten. Dit zal de toekomst van de kwaliteitsaanpassing van de bestaande woningvoorraad in sterke mate bepalen.